

תקנון שלישי

מסירת נפש עבור השכינה!

ולכל היד החזקה דא שכינתא בגלותא. ובמורא גדול בזמנא דפרקנא. דכלהו תקונין דצריכין לשכינתא בכל דרא ודרא, כלא אתקין להו משה רעיא מהימנא. בגין כך אשר עשה משה.

דשכינתא בגלותא אתמר בה: נפשי בתוך לבאם אשכבה להטים (תהלים נז, ה). בתוך לבאם, אליו שרי העמים שיושבים כל אחד על עמו, לשמור אותו בארץ [מלשון לבאים] גבור וחזק. והשכינה מתלבשת בתוכם [בתוך שרי האמות] ממש, לשמור את ישראל² לפיכך: בתוך לבאים. אשכבה להטים - אלו ס"מ ולילית הקנים תמיד בכל שר ושר, להטים באש חשוכה חזקה. אשכבה - בגלות, שנאמר בה: על משכבי בלילות³ (שיר ג, א), אלו שני לילות, רומי גדולה ורומי קטנה⁴ כללות כל האמות הטמאות. בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו (שם, שם), בגלל [שהקדוש ברוך

דשכינתא בגלותא אתמר בה: נפשי בתוך לבאם אשכבה להטים (תהלים נז, ה). בתוך לבאם, אליו רבירבי עמין דיתבין כל חד על עמא דיליה לנטרא לה בארץ גבר תקיף. ושכינתא אתלבשת בגויהו ממש לנטרא להו לישראל, בגין כך בתוך לבאם. אשכבה להטים, אליו ס"מ ולילית דקימין תדיר בכל שרא ושרא להטין באשא חשוכא תקיפא. אשכבה, בגלותא, דאתמר בה על משכבי בלילות (שיר ג, א) אליו תרין לילות: רומי רבתא ורומי זעירתא, כללא דכלהו אמין מסאבין. בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו, בגין דאסתתר לעלא, וסטרא אחרא

1. עי' זהר בראשית ח"א, מ, ע"ב.

2. עי' ת"ז תי' יג, כט, סע"ב.

3. עי' זהר תזריע ח"ג, מב, ע"א, ות"ז בהשמטות תי' ו, קמד, ע"א.

4. עי' זהר פנחס ח"ג, רנב, ע"א, עיין תקט"ו, ת' ר"צ.

הוא] הסתתר למעלה, וסמרא אחרא
היא מחיצה מפסקת, לפיכך: בקשתיו
ולא מצאתיו.

איהי מחיצה מפסקת, בגין כך בקשתיו
ולא מצאתיו.

ואם יש בישראל אלו החולכים בתפלה
לבית הכנסת, גורמים לקדוש ברוך הוא
להתקרב אל השכינה. באותו זמן פתוב:
דרשו יהוה בהמצאו קראהו בהיותו
קרוב (ישעיה נה, ו). אימתי הוא קרוב?
אלא בזמן שקוראים לו בבית הכנסת,⁵
שפתוב: קרוב יהוה לכל קראיו (תהלים
קמה, יח). ואם התפלה לא נאמרת ברצון
חלב, נאמר בה: קרוב אתה בפיהם
ורחוק מפליותיהם (ירמיה יב, ב). לפיכך:
לכל אשר יקראהו באמת, באמת ולא
בשקר. ומי שפומד גאלה לתפלה,
נאמר בו: קרוב יהוה לכל קוראיו. ואם
לא - בקשתיו ולא מצאתיו.⁶

ואי אית בישראל אנון דאזלין בצלותא
לבי פנישתא, גרמין לקודשא בריך הוא
לאתקרבא לגבי שכינתא. בההוא זמנא
פתיב דרשו ה' בהמצאו קראהו בהיותו
קרוב (ישעיה נה, ו). אימתי איהו קרוב?
אלא בזמנא דקראן לה בבי פנישתא,
דכתיב קרוב ה' לכל קראיו (תהלים קמה,
יח). ואי צלותא לא אתמרת ברעונתא
דלפא, אתמר בה: קרוב אתה בפיהם
ורחוק מפליותיהם (ירמיה יב, ב). בגין
כך לכל אשר יקראהו באמת, באמת
ולא בשקרא. ומאן דסמך גאלה
לתפלה אתמר בה: קרוב ה' לכל קראיו.
ואי לא, בקשתיו ולא מצאתיו.

לפיכך: אשכבה להמים, אשכבה ודאי,
כמו שנאמר: כי עתה לעפר אשכב
(איוב ז, כא). בני אדם שניהם חנית
וחצים (תהלים נו, שם), זה למטה באלו
האמות. וכדי להנצל מהם, מתחזקת
השכינה בורע שמאל - גבורה, להציל
עצמה ואת ישראל [יחד] אתה. לפיכך:
ולכל היד החזקה - [יד שמאל -
גבורה]. שאן נאמר: אלהים [גבורה]

בגין כך אשכבה להמים, אשכבה ודאי,
כדאמרין כי עתה לעפר אשכב (איוב ז,
כא). בני אדם שניהם חנית וחצים
(תהלים נו, ה) דא לתתא באנון אמין.
ובגין לאשתזבא מניהו אתתקפת
שכינתא בדרועא שמאלא גבורה,
לשזבא גרמה, וישראל בהדה. בגין כך
ולכל היד החזקה. דכדין פתיב אלהים
הרס שגימו בפיו וכו' (שם נח, ז). מאי

5. עי' ירושלמי ברכות פ"ה, ה"א, לז, ע"ב.

6. עי' ת"ז תי' סג, צד, ע"ב. ועי' זחר, נח, סב, ע"א.

7. עי' ירושלמי ברכות, פ"א, ה"א.

8. עי' ת"ז תי' יט, מא, ע"ב.

הָרִם שְׁנִימוֹ בְּפִימוֹ וְגו' (שם נח,ז). מהו בְּפִימוֹ? אֵלָּא שִׁישְׁרָאֵל נִמְצָאִים בְּתוֹךְ אֱלֹוֹי הַדְּבִים [הַאֲמוֹת], וְכָל חַיֵּית רְעוּת, וְהֵם נוֹטְלִים אוֹתָם בְּפִיהֶם בֵּין שְׁנֵיהֶם, וְרוֹצִים לְחַחֵן אוֹתָם. אִי מִתְחַזְקֶת שָׁם [בְּפִיהֶם] הַשְׂכִּינָה בְּחִינַת גְּבוּרָה, וְדַאי זֶה אֱלֹהִים, שֶׁהוּרֵם לָהֶם אוֹתָם הַשְׁנִימוֹ. לְפִכֶּךָ: הָרִם שְׁנִימוֹ בְּפִימוֹ.

וְאִם תֹּאמַר בְּאִיזָה כֹחַ נַעֲשֶׂה זֶה? אֵלָּא [בְּהַמְשָׁךְ הַפֶּסוּק]: מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נִתְּן יְהוָה (שם), זֶה יְהוָה שֵׁם הַקְּדוֹשׁ, [דְּהִינּוֹ] הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא [עֲצֻמוֹ] שְׁשׁוּמֵר אֶת הַשְׂכִּינָה, וְהַשְׂכִּינָה שׁוּמֶרֶת אֶת יִשְׂרָאֵל. לְפִכֶּךָ: כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמֵר וּגְבוּהֵם עֲלֵיהֶם (קִהְלֵת ה,ז). וְיִשְׂרָאֵל שְׁשׁוּמֵרִים אֶת הַתּוֹרָה, מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא-תַעֲשֶׂה, נֹאמֵר בָּהֶם: וְנִשְׁמָרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֵׁיכֶם (דְּבָרִים ד, טו), [כְּלוּמֹר] שְׁגוּרִים לַשְׂכִּינָה לְשׁוּמֵר עֲלֵיהֶם. וְאִם לֹא [שׁוּמֵרִים אֶת הַתּוֹרָה, אִי כְּתוּב]: כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי (שִׁיר א,י).⁹ [הֵנָּה שְׁהַשְׁמִירָה הָרִאשׁוֹנָה הִיא מִהוּ"ה] אֲבָל הַשְׁמִירָה כְּלָה הִיא מִכֹּחַ שֶׁל גְּבוּרָה [אֱלֹהִים] וְדַאי - יָד הַחֲזָקָה. וּמִשָּׁה הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן הַתְּקִין הַדָּבָר מִהַתְּחִלָּה לְזִמְן שִׁינְטֵרְד. וְאִם תֹּאמַר אִימְתִי הַתְּקִין הַדָּבָר? אֵלָּא בְּזִמְן שְׁכָתוּב: וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כֹחַ אֲדִנִּי¹⁰ וְגו'.

בְּפִימוֹ. אֵלָּא דִּישְׁרָאֵל קִימִין בְּגוֹ אֲנוּן דְּבִין, וְכָלֵהוּ חִינּוֹן בִּישָׁן, וְאֲנוּן נְטִלִין לֹון בְּפּוּמִיהוּ בֵּין שְׁנֵיהֶו, וּבַעֲאֵן לְהַדְקָא לֹון. כְּדִין אֲתַתְּקַפֵּת תְּמָן שְׂכִינְתָא בְּסִטֵּר גְּבוּרָה וְדַאי דָּא אֱלֹהִים, וְהָרִם לְהוּ לְאֲנוּן שְׁנִין. בְּגִין כֶּךָ הָרִם שְׁנִימוֹ בְּפִימוֹ.

וְאִי תִימָא בְּמֵאִי חִילָא עֲבִיד דָּא. אֵלָּא מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נִתְּן ה', דָּא הוּי"ה שְׁמָא קְדִישָׁא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְנִטִּיר לָהּ לַשְׂכִּינְתָּא, וְשְׂכִינְתָּא נְטִרַת לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל. בְּגִין כֶּךָ כִּי גְבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ שְׁמֵר וּגְבוּהֵם עֲלֵיהֶם (קִהְלֵת ה, ז). וְיִשְׂרָאֵל דְנִטְרִין אוֹרִיתָא מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, אֲתַמֵּר בְּהוּ: וְנִשְׁמָרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֵׁיכֶם (דְּבָרִים ד, טו) דְּגִרְמִין לַשְׂכִּינְתָּא לְנִטְרָא לְהוּ. וְאִי לֹא, כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי (שִׁיר א, ו). אֲבָל נְטִירוּתָא כְּלָא בְּחִילָא דְגְבוּרָה אִיְהִי וְדַאי יָד הַחֲזָקָה. וּמִשָּׁה רַעֲיָא מְהִימְנָא אֲתַקִּין מִלָּה מְקַדְמִיתָא לְזִמְנָא דְתַצְטְרִיד. וְאִי תִימָא אִימְתִי אֲתַקִּין לָהּ. אֵלָּא בְּזִמְנָא דְכְּתִיב וְעַתָּה יִגְדֵּל נָא כֹחַ

9. עי' ת"ז תי' כא, נז, ע"ב.

10. עיין זהר תזריע ח"ג, מה, ע"ב.

11. אדנ"י הוא כנוי לשכינה, עי' פרדס רמונים, שער הכנויים, עי' מפתחות; זהר שמות רסב, ע"ב, זהר וירא קא, ע"א; שם קו ע"ב; שם שלח לך קעד, ע"א; שם פנחס רכג, ע"א; שם רנב, ע"ב.

(במדבר יד, יז), שְׁהָרִי בְּאוֹתוֹ הַיּוֹמָן [בְּחֶטְאָה
הַמְּרֻגְלִים], קָמָה הַסֵּטְרָא אַחֲרָא לְקַטְרָג
בְּנִגְדַּי הַשְּׂכִינָה, עַד דְּכַבֵּיכּוֹל נַחֲלֵשׁוּ
הַכּוֹחוֹת הַעֲלִיּוֹנִים, וּמִשָּׁה עֲמִיד בְּתַקְפּוֹ
לְחֹזֶק אוֹתָהּ. לְפִיכָךְ: יִגְדֵּל גַּא בְּחַ
אֲדִנִּי¹². בְּמָה? אֵלָּא שְׁמִסְרָא נִפְשׁוֹ לְמוֹת
בְּעִבְרָה¹³, לְלַכְתָּ בְּתוֹךְ אֱלֹהֵי הַקִּלְפוֹת
הַקִּשּׁוֹת וְלַעֲקוֹר אוֹתָן מִמְּקוֹמָן. זֶה [סוֹד]
מִה שְׁפָתוֹב: תַּחַת אֲשֶׁר הָעֵרָה לְמוֹת
נִפְשׁוֹ¹⁴ וְאֵת פְּשָׁעִים נִמְנָה [וְהוּא חֶטְא
רַבִּים נִשְׂא] וְלִפְשָׁעִים יִפְגִּיעַ (יִשְׁעִיה נג, יב).

וְלִכְל הַמוֹרָא הַגָּדוֹל - בְּזִמְנָן הַגָּאֻלָּה. מִהוּ
מוֹרָא גָּדוֹל? אֵלָּא בְּזִמְנָן [הַעֲתִיד]
שְׁפָתוֹב: וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם יְהוָה
(תְּהִלִּים קכז), וְזֶה סוֹד: מוֹרָא גָּדוֹל -
זֶה גְּלוּי שְׂכִינָה (ע"פ הַגָּדָה שֶׁל פֶּסַח). שְׂאֵז
נִזְדַּעַת הַשְּׂכִינָה בְּכוֹחַ הַעֲלִיּוֹן, וְהַכֵּל
פּוֹחֲדִים מִמֶּנָּה. וְהַכֵּל [כָּל הַמַּצֵּבִים
הָאֵלֶּה] הַתְּקִין מִשָּׁה, תְּקוּנִים עֲלִיּוֹנִים,
לְכָל יִשְׂרָאֵל.

וְחֲרִי מְמַטְרוֹן הַשָּׁר הַגָּדוֹל יִירֵד
פֶּתַח וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי, וְדָאֵי שְׂבָגְלוֹת
הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא רְחוּק מִהַשְּׂכִינָה,
[כְּמוֹ] שְׁנֵאמַר: מְרַחֵק יְהוָה נִרְאָה לִי
(יְרֵמְיָהוּ לא, ב)¹⁵. לְמָה רְחוּק הוּא
מִהַשְּׂכִינָה? אֵלָּא בְּשִׁבְלִי [שֶׁכֶּךָ צְרִיךְ
לְהִיּוֹת] עַד שְׁמִיטָהּ הַמְּקֻדָּשׁ. וְעַם כָּל

אֲדִנִּי וְכו' (במדבר יד, יז) דְּהָא בְּהָהוּא
זִמְנָא קָמַת סֵטְרָא אַחֲרָא לְקַטְרָגָא קָבֵל
שְׂכִינָתָא, עַד דְּכַבֵּיכּוֹל אַתְלַחֲשׁוּ חִילִין
עֲלָאִין, וּמִשָּׁה קָאִים בְּתַקְפָּה לְאַתְקַפָּא
לָהּ. בְּגִין כֶּךָ יִגְדֵּל גַּא כַּח אֲדִנִּי. בְּמָאִי.
אֵלָּא דְמִסְרָא גְרָמָה לְמוֹתָא בְּגִינָה, לְמַתָּה
גוֹ אֲנִין קְלִיפִין קִשְׁיָן לְאַשְׁרָשָׁא לְהוּ
מְאַתְרִיהוּ. הָדָא הוּא דְכִתִּיב תַּחַת אֲשֶׁר
הָעֵרָה לְמוֹת נִפְשׁוֹ וְאֵת פְּשָׁעִים נִמְנָה
וְכו' וְלִפְשָׁעִים יִפְגִּיעַ (יִשְׁעִיה נג, יב).

וְלִכְל הַמוֹרָא הַגָּדוֹל, בְּזִמְנָא דְּפִרְקָנָא.
מָאִי מוֹרָא גָּדוֹל. אֵלָּא בְּזִמְנָא דְּכִתִּיב
וַיִּירָאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם ה' (תְּהִלִּים קכ, טז)
וְרָזָא דָּא מוֹרָא גָּדוֹל זֶה גְּלוּי שְׂכִינָה.
דְּכִדִּין אֲשַׁתְּמוּדַעַת שְׂכִינָתָא בְּתַקְפָּה
עֲלָאָה, וְכֵלָּא דְּחִלִין מִנָּה, וְכֵלָּא אַתְקִין
מִשָּׁה תְּקוּנִין עֲלָאִין לְכֻלְהוּ יִשְׂרָאֵל.

וְהָא מְטַטְרוֹן שְׂרָא רַבָּא נְחִית פֶּתַח
וְאָמַר, ר' ר' וְדָאֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּגִלּוּתָא רְחִיק אִיהוּ מִשְׂכִּינָתָא, וְאַתְמַר
מְרַחֵק ה' נִרְאָה לִי (יְרֵמְיָהוּ לא, ב). אֲמַאי
רְחוּק אִיהוּ מִשְׂכִּינָתָא. אֵלָּא בְּגִין דְּעַד
[...] יִתְדַפֵּי מִקְדָּשָׁא. וְעַם כָּל דָּא לְגוֹ
כֵּלָּא בְּדִיוּכְתָּא עֲלָאָה קָאִים. בְּגִין כֶּךָ

12. ראה הערה 11.

13. עי' במדבר יא, טו, וזהר ח"ג ויקרא, יד, ע"ב; עי' ג"כ מדרש הנעלם, בראשית מ' ויהי מאורות.

14. עי' סוטה יד, ע"א.

15. עי' זהר משפטים קכו, ע"א; ת"ז תי' כא, מג, ע"ב.

נראה לי. אי תימא דבגין דאיהו רחוק שביק לה לשכינתא, לאו הכי, אלא קודשא בריך הוא לא שביק לה לעלמין. הדיא הוא דכתיב האלקי מקרב אני (שם כג, כג), דבשעתא דחבו ישראל ואתמסרו בידיא דסטרא אחרא לנפקא לבר מארעא, חשיבו דקודשא בריך הוא לא קאים עליהו ויתיר. בגין כך אקדים נביאה ואמר האלקי מקרב אני וכו'. וכתיב הנני מושיעך מרחוק וכו' (שם ל, י), מאי מרחוק. אי תימא דקודשא בריך הוא לא ייתי לקבלא לה למטרוניתא. לאו הכי. אלא מושיעך מרחוק, בגין דכל ההוא זמנא דהיה רחיק הנה נהיר לה, מתוך כך אתתקפת בה דלא לאשתבקא.

ואת, בפנים הכל במהרה עלינה עומד. לפיכך: נראה לי. אם תאמר שבגלל שהוא רחוק עזב את השכינה, לא כך, אלא הקדוש ברוך הוא לא עזב אותה לעולמים. והו מה שכתוב: האלחי מקרב אני [נאם יהוה ולא אלחי מרחק] (שם כג, כג), שבשעה שחטאו ישראל ונמסרו בידי הסטרא אחרא להוציאם לחוץ לארץ [הקדוש], חשבו [ישראל] שהקדוש ברוך הוא לא משיג עליהם עוד. לפיכך הקדים [ירמיהו] הנביא [לפני הגלות] ואמר: האלחי מקרב אני וגו', [והרי] כתוב: הנני מושיעך מרחוק וגו' (שם ל, י), מהו מרחוק? אם תאמר, שהקדוש ברוך הוא לא יבוא להקביל את המלכה [השכינה]. לא כך, אלא: מושיעך מרחוק [כלומר גם בזמן הגלות יושיעה], בגלל שכל אותו הזמן שהיה רחוק היה מאיר לה, [הרי] מתוך כך נתחזק בו כדי לא להיות נעזבת.

וישראל מקרבים המלך לשכינה בהרבה קרובים: באות תפלין, באות שבת, באות ברית, בציצית.

בתפלין [באופן הבא]: בתפלה של יד, כנגד השכינה.¹⁶ ובתפלה של ראש, כנגד הקדוש ברוך הוא.¹⁷ ושד"י שמו

וישראל מקרבים לה למלכא לגבי שכינתא בכמה קרובין, באות תפלין באות שבת באות ברית בציצית.

בתפלין, בתפלה של יד לקבל שכינתא. ובתפלה של ראש לקבל קודשא בריך הוא. ושד"י שמו קדישא דמחבר לון

16. זהר סוף ח"א, רסו, ע"ב; ת"ז תי' טו, קטו, ע"ב: "ושכינתא דאיהי תפלה של יד באדם תתאה".

17. עי' ת"ז תי' ו, כא, ע"ב.

פחדא. ש' תלת אבהן ברזא דדכורא.
בתפלה דראש תמן ד' מסטרא
דשכינתא, לאתחברא פחדא. תפלה של
יד מסטרא דשכינתא, תמן י' רזא
דדכורא, לאתחברא חד בחד לאתקרבא
חד לגבי חד.

הקדוש שמחברם [הקדוש ברוך הוא
ושכינתיה] באחד. [באופן הבא:] ש'
[כנגד] שלושה אבות, ¹⁸ בסוד של הזכר.
בתפלה של ראש, שם [יש] ד' [בקשר]
מצד של השכינה, להתחבר באחד.
תפלה של יד מצד של השכינה, ¹⁹ שם
[יש] י' סוד של הזכר, ²⁰ להתחבר אחד
באחד להתקרב אחד לגבי אחד.

בציצית דאנון ד' ציציות, ד' אתון
יהו"ה מתחברן לקבל לבא בזמנא
דקריאת שמע, לחברא חד בחד, דכתיב
שימני בחותם על לבך (שיר ח, ו).

בציצית [באופן הבא:] שהן ד' ציציות
[כנגד] ד' אותיות יהו"ה, המתחברות
כנגד הלב, ²¹ בזמן של קריאת שמע,
לחבר אחד באחד, שכתוב: שימני
בחותם על לבך (שיר ח, ו).

באת שבת דאתמר בה: אל יצא איש
ממקומו ביום השביעי (שמות טז, כט).
דבשאר יומין פן איש נדד ממקומו
(משלי כז, ח). אבל ביומא דשבתא אל
יצא איש ממקומו, וכדין קריבו אשתפח
ודאי. ותפלין לאו אנון בשבתא, דהא

באות שבת [באופן הבא:] שנאמר בה:
אל יצא איש ממקומו ביום השביעי
(שמות טז, כט). שבשאר ימים [בתוב]: בן
איש נדד ממקומו (משלי כז, ח). ²² אבל
ביום השבת: אל יצא איש ממקומו, ²³
ואז הקרבה [בין הקדוש ברוך הוא
לשכינה] נמצאת ודאי. ותפלין, אין
[מניחים] אותם בשבת, ²⁴ שהרי השבת

18. ת"ז תי' כו, סו, ע"ב.

19. שהיא ד, ת"ז תי' כא, נו, ע"ב; ראה הערה 16.

20. י' רמז ליסוד שעל ידו מתחבר הזכר (קב"ה) עם הנקבה (שכינה); ת"ז, הקדמה, ח, ע"א.

21. שכינה, ת"ז תי' כא, מט, ע"ב, עיין גם בכוונת האר"י דרוש ק"ש שצריך לשים הציציות בק"ש נגד הלב.

22. איש, קב"ה, זהר משפטים ח"ב, צו, סע"ב.

23. ממקומו, שכינה, זהר בראשית כה, ע"א; ת"ז, תי' ה, כ, ע"א; ת"ז תי' כא, נז, ע"א.

24. מנחות לו, ע"ב, ערובין צו, ע"א.

מחברת אותם [את הקדוש ברוך הוא והשכינה], ולא יראה פגם באות זה.²⁵ ואם תאמר גם ציצית [עושה היחוד, ולא יתעטפו בה בשבת, אלא] בא וראה, תפלין הם מחברים אותם [ממש], אבל ציצית [זה רק] הארה שיוצא מהחבור שלהם.

באות ברית [באופן הבא:] שמי ששומר אות ברית שלא להכניסה במקום נכרי [טמא] גורם לקרבה של הקדוש ברוך הוא ושכינתו.²⁶ ומי שפוגם אותו [הברית] חס ושלום פאלו מפרידם.²⁷ ועליו כתוב: בגדה יהודה [ובעל בת אל נכר] [מלאכי ב,יא], [משום שחוטא הזה דומה] למי שלקח עצה למרוד במלך.²⁸ לפיכך: יכרת יהוה לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב [שם שם,יב].²⁹ שני אהלים [אהל השכינה ואהל כלל ישראל], שנאמר בהם: מה טוב אהלך יעקב [במדבר כד,ה], [אבל] בגלל [אותו חוטא] שהפריד מהם [מהשכינה ומכלל ישראל] ההוא [הקדוש ברוך הוא] שהיה ראוי להתחבר בהם. אבל מי ששומר את [הברית], נאמר בו: ישראל עם קרובו [תהלים קמח,יד]. מהו עם קרובו? אלא עם המקרבים לו [לקדוש ברוך הוא] לשכינה, שהרי בכח של

שבתא מחבר לון ולא יחזי פגימו באת דא. ואי תימא ציצית נמי. תא חזי, תפלין אנון לחברא לון. אבל ציצית, נהירו דנפיק מחבורא דלהון.

באת ברית, דמאן דמקים את ברית דלא לאעלא לה באתר נוכראה, גרים קריבו דקודשא בריך הוא ושכינתה. ומאן דפגים לה חס ושלום, פאלו אפריש להו. ועלה כתיב בגדה יהודה (מלאכי ב, יא) כמאן דנטיל עיטא למרדא במלכא. בגין כך יכרת ה' לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב (שם, שם, יב) תרין אהליו, דאמר בהו: מה טוב אהלך יעקב (במדבר כד, ה) בגין דאפריש מניהו ההוא דאתחזי לאתחברא בהו. אבל מאן דנטיר לה אתמר בה: ישראל עם קרובו (תהלים קמח, יד). מאי עם קרובו, אלא עם דעבדין לה קורבא בשכינתא, דהא בחילא דמלה דאית להו, יכלין לאתקנא תקונא דא. אבל שאר אמין, לא עשה כן לכל גוי (שם קמז, כ). וישראל בגין מלה דאית בהו,

25. באות השבת, ש"ע א"ח, ס' לא, ס' א. וע"ע לקמן תי' סט, עמ' תכט קטע ראשון בסופו!

26. עי' ת"ז תי' כב, סה, ע"א; עי' ג"כ תי' כא, נז, ע"א; תי' לז, עח, ע"ב; תי' מח, פה, ע"א; תי' סו, צג, ע"ב.

27. שם תי' כא, ס, ע"א.

28. בבחי' בוגד ואות ברית היא מלכות, זהר לך ח"א, צד, רע"א.

29. עי' סנהדרין פב, ע"א; שבת נה, ע"ב; סיפרא אחרי מות, פ"ט.

[פְּרִית] מִיֵּלָה שֵׁשׁ לָהֶם, יְכוּלִים לְתַקֵּן
תִּקּוּן זֶה. אֲבָל בְּשָׂאֵר אַמּוּת [פְּתוּב]: לֹא
עָשָׂה בֵּן לְכָל גּוֹי (שֵׁם קמ"ב). וּבְגִלָּל
הַמִּיֵּלָה שֵׁשׁ בְּיִשְׂרָאֵל, שׁוֹרָה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם,³⁰ וְנִמְצָא קְרוֹב
לְשִׁכְנָהּ, וְהַמִּיֵּלָה הִיא סוּד שֶׁל הַקְּרָבָן³¹
וְדַאי, הַמִּקְרֶבֶת כָּל אוֹתָם הָאוֹתִיּוֹת
בְּאֶחָד.³² לְפִיכֶךְ שְׂמִיחָה הִיא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ,
וְשְׂמִיחָה לְכָל,³³ בְּאוֹתוֹ זְמַן [שֶׁל הַיְּחִיד]
פְּתוּב: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם - זֶה
שְׂכִינָה,³⁴ יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו (שֵׁם
קד, לא) - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂרִיא עֲלֵיהוּ וְאֶשְׁתַּכַּח
קָרִיב לְשִׁכְנָתָא. וּמִלָּה רָצָא דְקָרְבָן אִיהוּ
וְדַאי, דְּמִקְרֶב לְהוּ לְכָלְהוּ אֶתְוֹן פְּחָדָא.
בְּגִין כֶּךָ חֲדוּתָא אִיהִי קָמִי מַלְפָּא
וְחֲדוּתָא לְכָלָא. בְּהֵהוּא זְמַנָּא כְּתִיב יְהִי
כְבוֹד ה' לְעוֹלָם, דָּא שְׂכִינָתָא, יִשְׂמַח ה'
בְּמַעֲשָׂיו (שֵׁם קד, לא) דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ
הוּא.

30. עי' נדרים לב, ע"א.

31. עיין זוהר א, צה, א: "ההוא גזירו דאת גזר... זכאה חולקיה דמאן דאקריב האי קרבנא..."

32. זהר לך לך צה, ע"א, שכינה אות (יהוה) וקב"ה אות ו' שבשם יהו"ה.

33. עיי"ש.

34. שנקראת כבוד ה', בזהר בראשית ח"א, כה, ע"א, שם לט, ע"ב; עיין אדיר במרום ח"ב עמ' עא.